

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

6-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1935 m. April—Balandžio 6 d.

Nr 14 (249)

Kaune dideles demonstracijos prieš vokiečius

Prezidentas Vargas pasirašė „valstybės saugumo“ įstatymą

Prezidentui Getulio Vargas buvo įteiktas balandžio 4 d. pasirašyti „valstybės saugumo“ įstatymas. Prezidentas įstatymą pasirašė.

S. Paulo nauja vyriausybė

São Paulo, o taip pat ir kiti esantys jau turi naujas vyriausybes, kurios buvo išrinktos perėjais metais. S. Paulo vyriausybė priešakyje stovi Armando de Salles Oliveira.

Japonų imigracija Brazilijon

Visų šalių ateiviams įvažiuoti Brazilijon yra nustatyta kvota. Bet japonai tos valdžios nustatytos kvotos nesilaiko. Taip, pavyzdžiui, per 1935 metus japonų gali įvažiuoti Brazilijon 2.849. Tuo tarpu per pirmus tris mėnesius vien tik Santos uoste išlipo 6,800 japonų emigrantų. Dėl šito, kad japonams leidžiama laisvai važiuoti Brazilijon nesilaikant kvotos šiomis dienomis atsistatydino vienas imigracijos departamento valdininkas Raul de Paula.

Prezidento kelionė Argentinon

Brazilijos prezidento Getulio Vargas kelionė Argentinon jau galutinai nustatyta. Šiai kelionei jau ruošiamasi.

Ispanijos nauja vyriausybė.

Atsistatydinus Ispanijos Leroux vyriausybei, prezidentas Zamora tarsi su įvairių partijų lideriais. Galutinai turėjo grįžti prie Leroux ir paversti vėl jam sudaryti naują vyriausybę. Leroux vyriausybę sudarė beveik iš visų senų ministerių.

Austrijoje teisiami „šocbundininkai“

Austrijoje dabartiniu laiku yra teisiami Austrijos Socialdemokratų organizacijos „Schutzbund“ nariai. Jie kaltinami už dalyvavimą sukilimo 1934 metais vasario mėnesio.

Bolševikai išvyjo iš S. Rusijos vokiečių pramonininkus

Iš Vokietijos pranešama, kad Sovietų vyriausybė išvyjo iš Sov. Rusijos visus vokiečių industrijos atstovus. Telegramos nepraneša priežasties šio tūkio Sovietų vyriausybės žygio, dėl ko jie yra ištremiami.

Fašistai draudžia fašistinę spaudą

Fašistinė Vokietijos vyriausybė uždraudė pardavinėti Vokietijoje fašistinės Italijos laikraštį „Gazeta del Popolo“. Tas uždraudimas motyvuojamas tuo, kad minėtas laikraštis yra parašęs straipsnį prieš Hitlerį, būtent, kad Hitleris ne tik planuoja pagrobti Lietuvą, Austriją ir pulti Rusiją, bet pasirėngęs sudaryti fašistinę tvirtovę Irlandijoje, kad iš ten pulti Angliją

Sprogimas dūjų fabrike.

Iš Japonijos pranešama, kad Ko-

Anglija kaltina Lietuvą dėl Klaipėdos

KIAIPĖDOS NUTEISTIEJI NACIAI DAR YRA NENUBAUSTI

Jiems davė dvi savaites laiko apeliuoti i Vyriausia teisma

Kaip pereitą savaitę Lietuvos kariuomenės teismas paskeibė Klaipėdos naciams sprandimą, visoje Vokietijoje vokiečiai pradėjo ruošti demonstracijas prieš Lietuvą. Užsienių spauda pranešė, kad vokiečiai nutraukė susisiekimą Lietuvos traukinių su Vokietija. Vadinasi, Lietuvos traukiniams vokiečiai uždraudė įvažiuoti Vokietijon. Bet šią žinią vokiečiai atšaukė, kaipo netiesė, kad Lietuvos traukiniai vaikšto Vokietijon kaip vaikštė, tik Lietuvos prekės Vokietijon neleidžiamos, kad ekonominį karą paskelbusi Vokietija Lietuvai jau senai. Ar buvo sustabdyti Lietuvos traukiniai į Vokietiją, nežinome. Tik iš Kauno praneša telegramos, kad Kaune prasidėjo didelės demonstracijos prieš vokiečius. Dėl ko tos demonstracijos ruošiamos, telegramos nesako. Dideles demonstracijas buvo surengę studentai Kaune pirmadienį prieš vokiečių įstaigą. Demonstrantus turėjo skirstyti net policija, tarp kurių įvyko suirėmimų. Telegramos sako, kad yra sužaištų ir daug demonstrantų areštuota. Iš to galima spręsti, kad vokiečiai bandė ką tai tokio padaryti Lietuvai, nes kitaip nebūtų prasmės Kaune kelti demonstracijas prieš vokiečius. Jei pereitą savaitę vokiečiai demonstravo Vokietijoje prieš Lietu-

Lietuva turi pakeisti savo politiką Klaipėdos krašte, sako anglai

Smetoniškas režimas Lietuvoje tiek daug blogo yra padaręs visam kraštui, kad Lietuva tartumant siūlo kyba ore. Ekonominiai susmuko, kultūriniai susmuko, politiniai susmuko. Smetoniškas režimas suvarė lietuvių tautą į kalėjimus, kas netilpo, paverė ubagais; priperėjo dvarininkų, priveisė ne tik Klaipėdos krašte, bet ir Didžiojoje Lietuvoje aršiausių Lietuvos priešų nacijų. Juk ir Didžiojoje Lietuvoje naciai veikė ne blogiau, kaip Klaipėdos krašte. Taip rašo pats Talkos biuras iš Kauno. O kuomet naciai pasirodė tokie drąsūs, tai Smetonos diplomatai pamatė, kad negerai padaryta, bet jau per vėlu padėtis atitaisyti. O kad apsaugoti savo kailį, pradėjo laužyti Klaipėdos krašto statutą. Ir šandieną jau anglai griež-

vą, tai suprantama, dėl nuteistų nacijų, kurie dar iki šiolie liko nenubausti. Iš Kauno balandžio 4 d. pranešama, kad visi nuteistieji turi teisę apeliuoti į Vyriauriai Lietuvos teismą. Terminas duotas iki balandžio 17 dienos. Reikia manyti, kad visiems naciams, kurie rasti kaltais ruošę ginkluotą sukilimą prieš Lietuvą Vokietijos naudai, bausmės bus žymiai sušvelnintos. Mat tautiškoji Lietuvos valdžia neturi drąsos bausti vokiečių. Kaskita buvo su socialdemokratais, komunistais, valstietliaudininkais lietuviams, kuomet juos teisdavo žvalgyba pasiremdamas kariuomenės teismas, tai per 24 valandas būdavo sušaudomi, be jokių apeliacijų, be jokių gynimusių. Kiek žuvo geriausių Lietuvos Sūnų nuo tautiškos Lietuvos diktatūros kulkų! Jie žuvo už tai, kad priešingi buvo tautiškam smurtui, kad gynė Lietuvos laisvę. Jiems jokių grynų, jokių terminų, jokių apeliacijų nedavė. Kas kita su naciais, kurių prasikaltimas įrodytas kelių šimtų liudininkų parodymais, bet smetoninė valdžia pati juos gina ir liepia apeliuoti į vyriausią teismą, kad tik naciaus paleisti nenubaudus. Tai tokia yra Lietuvoje tautiška smetoninta teisė!

tai pareiškė — Lietuva turi pakeisti savo politiką Klaipėdos krašte ir nelaukti, kol įsikiš signatarinės valstybės. Kuomet anglų parlamentas užklaudė ministerio John Simon apie Anglijos intervenciją Klaipėdos krašte tai John Simon atsakė: „Kauno vyriausybei jau buvo pranešta francūzų ir italų, kad dabartinė Lietuvos politika Klaipėdoje visai nesutinka su Klaipėdos krašto autonomija, kurią jos yra garantavusios Klaipėdos krašto statutu ir kad Lietuva negaisiudama privalo atitaisyti Klaipėdos krašte padėtį“. Taigi, Lietuva yra apkaltinta, o apkaltinta dėl smetoniškos politikos. Jei kaip, tai Smetona su savo švogeriais gal ir pribaiigs Lietuvą.

Mirė tarptautinio teismo narys.

Londonė pasimirė žymus teisininkas, Cambridge universiteto profesorius ir Tarptautinio Hagos teismo narys, Aleksandras Higgins, 70 metų amžiaus.

Vokiečiai uždraudė lietuviams įvažiuoti Vokietijon

Iš Kauno pranešama, kad Vokietijos vyriausybė uždraudė lietuviams įvažiuoti Vokietijon. Neduodamos lietuviams vizos nei ilgesniam laikui Vokietijoje apsigyventi, nei tranzito vizos. Vadinasi, lietuviai ne tik negali apsisolti Vokietijoje, bet pervaziuoti per Vokietiją taip pat negali. Šitas įsakymas veikia nuo pereinio šeštadienio.

Vokiečių protestas prieš Lietuvą

Vokietijos vyriausybė įteikė griežtą protesto notą Lietuvai, kurioje protestuojama dėl įvykusių Kaune demonstracijų, prieš vokiečius. O labiausiai protestuoja prieš demonstracijas Klaipėdoje, kurios, sako vokiečių vyriausybė, inspijuotos buvo pačios Lietuvos vyriausybės.

Nauji s vokiečių prasimanymas

Vokietija paleido gaudus, kad Lietuvos vyriausybė kreipėsi Tautų Sąjungon prašydama besalyginio Klaipėdos krašto pripažinimo Lietuvai. Kauno žinių agentūra Elta vokiečių prasimanymą numeigė, kaipo nesąmonę. Lietuva negali prašyti Tautų Sąjungos to, kas jau jau yra pripažinta. Klaipėdos kraštas jau nėra nuo šandiena Lietuvai yra pripažintas ir yra Lietuvos teritorijos dalis. Taigi, vokiečių paleista nesąmonė yra per daug kvaila.

Traukiniu katastrofa.

Bolivijoje, netoli Potosi miesto įvyko traukinio nelaimė. Nusirites traukinys nuo bėgių užmušė du keleivius ir 29 sužaidė.

Katalikų partijos lideris apkaltintas vagystėje

Lenkijos katalikų partijos lideris ir katalikiško laikraščio redaktorius pan Voicech Korfanti apkaltintas vagystėje ant 35,000 zlotų ir patrauktas taisyman.

Nuteisė mirti tris teroristus.

Bulgarijos kariuomenės teismas Nevkrop mieste nuteisė tris teroristus mirties bausme.

Anti-fašistai Meksikoje

Meksikos anti-fašistai, Meksikos mieste, balandžio 4 d. padarė dideles demonstracijas gatvėse, kuriose pasmerkė Hitlerį ir jo valdžios politiką, kuri stengiasi išprovokuoti karą. Anti-fašistai pasmerkė ir bendrai visą fašizmą, kuris milijonus darbininkų paverė vergais.

LAISKAI REDAKCIJOJ

J. Polgrimas, S. Šležas, J. Raulinaitis, J. Karvauškas, A. Grabauskas, J. Janulis, J. Urbonas, P. Sinauškas, V. Urbanytė, J. Klimavičius, E. Miškinis, Urė, šinkaitis J. Girekus, A. Girekus, V. Malinauskas, A. Ramanauskas, A. Vikonis, N. Nacevičius, P. Banaitis, K. Tautjanskis, A. Jasiūnas, A. Kunigonis, P. Bludzius, B. Dunca, J. Junevičius, J. Višomirskis.

Apžvalga

Viltiečiai skundžiasi, o Nalivaika pyksta

„Lietuviško namo“ litėdžiai viltiečiai labai nepateikinti savo vadais, ypač tokiu „sužeitu“ Nalivaika, Mokos lietuvių mokyklos mokytoju. Viltiečiai sako, kad juos skriaudžia ne tik konsulas Mačiulis, bet ir vadukai silpnina jų veikimą. Užperėtos savaitės „Aido“ buvo atspausinta net vieno viltiečio korespondencija, kurioje viltiečis Jonas išdėstė viltiečių skundą. Minėtoje korespondencijoje to viltiečio buvo pažymėta, kad jie tikisi gauti iš Lietuvos pašalpa žurnalo laidimui ir pabrėžė, kad dar jie kol kas pašalpos nėra gavę. Gi viltiečių vadai Nalivaika labai užsirūštinę dėl tos korespondencijos ir „visuomenės žinią“ paskelbė „Lietuvyje“ tokį pareiškimą:

„Šiuo pranešame visuomenės žiniai, kad tilpusi korespondencija paskutiniame „L. Aido Br.“ numery, antrašte „Viltiečiai skundžiasi“ yra gryn provokacija, pačių uokininkų sugalvota. „Vilties“ sąjunga savo organui „Viltis“, iš niekur jokios pašalpos negavo.“

Sakyti, kad tai uokininkų sugalvota provokacija, yra Nalivaikos pigi demagogija. Nalivaika, kaip mokytojas, su tokiais žodžiais turėtų būti atsargesnis ir jais nesisivaidyti. Uokininkai jokiomis provokacijomis neužsiima ir „Aido“ jokiomis provokacijomis vietos nėra buvę ir nėra. O jeigu Nalivaika tai tvirtina, tai jis turi savo tvirtinimą kuo nors paremti, o ne svaidyti tuščiais demagogijos žodžiais. Minėtoji korespondencija yra rašyta viltiečio. Be to, kaip teko sužinoti, ji buvo parašyta kelių viltiečių, o vieno jų pasirašyta. Taigi, korespondencija buvo kolektyviai parašyta. Priešpaduosiant redakcijai šią korespondenciją, ji dar buvo skaitoma viltiečių ir ne viltiečių tarpe.

Nalivaika turėtų rodyti sa- o pyktį ne ant „Aido“ ir uokininkų, bet ant savo viltiečių.

Joliau Nalivaika savo pareiškime ir „visuomenę“ sako, kad korespondencijoje pasakytas grynas melas, ir kad viltiečiai pašalpos nėra gavę iš Lietuvos.

Nalivaikai ne tik reikia geriau išmokyti skaityti, bet ir galvoti, ką rašo. Korespondencijoje, kurią rašė patys viltiečiai, niekur nepasakyta, kad viltiečiai gavo iš Lietuvos pašalpą. Ten parašyta ve kaip:

„Pinigų dar negavome, bet manome gauti, kaip jau bus bent vienas numeris išleistas.“

Taigi, Nalivaika turi pykti pats ant savęs, kad neįmoko skaityti ir perskaitytą suprasti.

Smurtas prieš Vilnių

Vilniaus Vadavimo Sąjunga Lietuvoje išleido anglų kalba brošiūrėlę apie Vilnių — „The Outrage of Vilnius“, kurioje yra trumpai išdėstyti faktai, liečiantys gryną tarp Lietuvos ir Lenkijos dėl Vilniaus. Ji baigiasi išreiškimu vilties, kad aplinkybės keičiasi Lietuvos naudai ir kad Lenkija bus anksčiau ar vėliau priversta sugrąžinti Vilnių teisėtam jo savininkui.

Skubus Pareiškimas

Prenešų Jonui Vilnioniui ir jo vaikams, Antanui ir Onai, kurie iš Anykščių yra išvykę į Braziliją, kad jiems iš šiaurinės Amerikos į Lietuvą yra prisiųsta nemaža suma pinigų, kuri jiems, kaip mirusio S. A. Kazio Steponavičiaus giminaičiams, priklauso. Kadangi pinigai, jei laiku neatsiųskautų, gali pražūti, tai prašyčiau, kas žino kur randasi ši šeima, ar juos pačius skubiai kraiptus šiuo adresu: Rep. del Uruguay. Calle C. ba. 946 (Villa del Cerro). Sr. Agota Skerienė.

Koro ar taikos nuotaika

Visos Europos valstybės ginkluojasi be jokių ribų. Ir jos sako, kad išvengtų Europoje karo. Apsiginklavusi yra Francūzija ir savo teritoriją aptvėrus stipriausiom tvirtovėm. Ginkluota yra Anglija, neatsilieka ir kitos valstybės. Gi Sovietų Rusija, pagal spaudos pranešimų, tapusi didėle Europoje tvirtovė. Ginklavimusi ji, sako, beveik pralenkusi yra kitas valstybes. Sovietų Rusijos apsiginklavimą vokiečiai panaudojo sau ir davė jiems progos neatsilikti nuo kitų kraštų ir ir su dideliu greitumu vyti kitas valstybes apsiginklavime.

Europa tapusi lyg koks lankytinių laukais. Šiose lankytinėse atkreipė Europos dėmesį Vokietija, kuomet ji griežtai atsakė pildyti Versalio taikos sutarties ir lygiomis teisėmis su kitom valstybėm dalyvauti šiame ginklavimosi lenktynių lauke.

Toks Vokietijos žingsnis sujūdinė Francūziją, Angliją, Sov. Rusiją ir kt. Mazosios valstybės visai nutylo ir laukia ką sakys didžiosios. Anglai ir francūzai mėginę protestuoti prieš vokiečių naują militarinę politiką. Bet vokiečiai protestų neklausė. Vokietija mobilizuoja kariuomenę, stato karo lėktuvus, gamina ginklus. Jau anksčiau Vokietija kalbėjo, kad jai ankšta ir žiūrėjo į Rytus, ypač į Pabaltiję valstybes. Bet jai atsakius pildyti Versalio sutarties ir pradėjus viešai ginkluotis, karo pajūsus lyg padidėjo. Aišk! Europoje koro nuotaika užviešpatavo.

Reparacijos vokiečių nebespaudžia, nes jos panaikintos. Didžiojo karo skolos, kurias vokiečiai neišgailėjo mokėti, liko atidėtos. Beliko tik vokiečiams pasiimti sau teisę ginkluotis. Bet kol Vokietija buvo Tautų Sąjungos narys, tol jai nedavė ginkluotis anglai ir francūzai. Vokietija dėl to išstojo iš Tautų Lygos ir šiandien jau pasisakė, kad jokių sutarčių nesilaikys, kurios buvo jai primestos pasirašyti po Didžiojo karo. Vadinasi, Vokietija paskelbė pasauliui savo paskutinį pranešimą. Tas rodo, kad jau kiekviena valstybė turi ruoštis karui.

Aišku, karas dar negali būti. Vokietija, nors ir labai norėtų (o ji labai nori Pabaltijos valstybių) ką nors pulti, bet yra silpna. Dar jai reikia tam gerai pasiruošti. O ruošiasi ir neatsilieka ir kitos valstybės. Taip kad Vokietijai susilyginti su Francūzija, Anglija arba Sov. Rusija reikia dar laiko. Vokietija, ir nepuls šią valstybių. Vokietijos visas dėmesys nukreiptas į Austriją ir Pabaltiją. Čia Vokietija ir galėtų apsidirbti, nes jai dar talkon eina Lenkija. Bet pasigrobus Vokietijai Austriją ir Pabaltiją, Vokietija pasidarytų galinga valstybė Europos kontinentė. Ir tada jau lengvai galėtų apsidirbti ir su stipresnėmis valstybėmis. Dėl to dabartinės stiprios valstybės, kaip Francūzija, Anglija, Sovietai ir kt. nagi gali leisti Vokietijai grobti svetimas žemes ir stiprėti, kad sulaukti

sau rimto priešų? Aišku, kad prie to nepileis didžiosios valstybės. Tuo reikalu ypač dabar ir susirūpino anglai, francūzai, rusai ir kt., kuriu politikai važinėja vieni pas kitus ir tariasi, kaip išvengtų konflikto Europoje.

Kaip jau žinome, tam tikslui yra projektuojami įvairūs nepuolimo pak-tai. Toks vienas norima sudaryti pak-tas vadinamas — Rytu Lokarno pak-tas, apie kurį jau kalbama gan senai. Rytu Lokarno pak-tas norima su-daryti taip: Sovietu Rusija ir Fran-cūzija su Anglija siūlo Vokietijai, Lenkijai, Čekoslovakijai ir visoms Pa-baltijos valstybėms pasirašyti sutartį, pagal kurią kiekviena valstybė pasi-žalėtu eiti į pagelbą kitai, jeigu ja kas nors užpultu. Tokiam pasiūlymui jau senai visos valstybės pritaria, tik viena Lenkija su Vokietija nenori su-sirašyti tokios sutarties. Dėl to toji nepuolimo sutartis dar iki šiolė liko nepasirašyta. O koro nuotaika Euro-poje kasdienu vis labiau aiškėja. Y-patingai toji baimė padidėjo po nau-jos militarinės politikos Vokietijoje. Dėl to ir pradėtas sumanymas — Ry-tu Lokarno pakto sudarymas — su-sirūpinta kaip nors greičiau įvykdyti. Tuo tikslu Anglijos ministeriai lan-kėsi ir tarėsi šiuo klausimu Berlyne su Hitleriu. O dabar važinėja po Euro-pą anglų ministeris Eden. Jis buvo Francūzijoje, Berlyne, Maskvoje, Var-šuvoje ir rengiasi vykti Pragon. Visur-turėjo pasitarimų dėl koro išvengimo Europoje, apie Rytų Lokarno pakto sudarymą. Bet kaip ir iki šio-lei, kliūtį sudaro Lenkija su Vokietija, kurios tarp savęs turi slaptas koro sutartis. Tos dvi valstybės, pasirodo, nenori taikos. Jeigu jos norėtų taikos, tai be abejonės pasirašytų nepuolimo siūlomą sutartį. Vokietija aiškina, kad tokios sutarties visai esą nereikia, nes esą, niekas nenori nieko pulti. Len-kija gi sako, kad ji negalinti garan-tuoti tų valstybių sienų, kurios neturi su ja jokių diplomtinių santykių. Čia Lenkija kaip tik piršts duris į Lietu-vą, nes tik viena Lietuva neturi dip-lomatinių santykių.

Čia ir iškyla lenkų — vokiečių norai, užpulti Pabaltijos kraštus ir juos pasidalinti. O praėjus kiek laiko, jau jie bandys pulti ir Francūziją bei kitus kraštus. Dėl to dabar taip ir susirūpino francūzai, anglai ir rusai, kad būtų sudarytas Rytų Lokarno. O jeigu vokiečiai su lenkais prie jo nenori prisidėti, tas be abejo, nieko nereikš. Ir ką gali reikėti vokiečiai su lenkais, jeigu ta nepuolimo sutartį sutinka pasirašyti Francūzija, Anglija S. Rusija, Norvegija, Švedija, Čekoslovakija, Suomija, Estija, Latvija, Lietuva, Rumunija ir kt.

Taigi, jei bus pasirašyta toji sutartis minėtų valstybių, o ji greičiausiai bus pasirašyta, tad ir vokiečiai su lenkais turės atsakyti nuo savo gruboniškų apetitų ir sėdėti savose žemėse.

Iš to matosi, kad pavojaus Europoje nėra. Ir kad koro nuotaika, kuri išeina iš Vokietijos ir Lenkijos, lengvai gali būti nuslopinta taikos nuotaika, kuri dar šiandien Europoje yra galingesnė.

A. Vainiūtas

NAUJA AMERIKOJŲ SENSA-CIJA TARP LIETUVIŲ

Laikraštyje buvo rašyta apie „teisingiausią žmogų“ Amerikoje, Prana Grigą, kuris buvo suradęs daug pinigų ir juos sugrąžino savininkui už ką gavo daug dovanų ir buvo li-kęs laimingu žmogumi. Bet iš tos lai-mės jis pamišo. Dabar Chicagoje iš-kilo nauja sensacija tarp lietuvių, a-pie kurią rašo labai plačiai ne tik lie-tuvių, bet ir amerikiečių laikraščiai. O šioji paskutinė sensacija yra štai kokia, kaip paduoda apie ją Amerikos lietuvių laikraščiai.

Chicago miesto mirė labai var-gingas lietuvis Tamas Kalys, 62 metų amžiaus. Tas žmogus paliko be galo daug turto — pinigų, 150,000 dolerių, o pats gyveno kaip elgėta, kaip bra-zilailai sako — „pao duro“. Iš kur tiek pinigų jis susidėjo, policija tyrinėja. O antras dalykas šioje sensacijoje j-domus tuo, kad dėl to žmogaus mir-ties atsidūrė kalėjiman šeši žmonės, visi lietuviai. O dalykas yra toks.

Tomas Kalys nors buvo savininku kelių namų, bet pats gyveno pas lietuvių Butmanienę, kuri užlaikė pi-gų nakvinnami. Pas šią moterį Kalys ir mirė. Po jo mirties vienas lietuvis advokatas, vardu Julius Vaičiūnas, atėjo pas teisėją su testamentu ir prašė, kad teisėjas patvirtintų jį atneštą tes-tamentą, kuris buvo, neva Kalio pa-sirašytas. Teisėjas pažiūrėjęs į testa-mentą ir rado įtartingą, būtent, iš pa-likto 150,000 dolerių turto, pagal tes-tamentą, 6 nuosimėčiai paskirti adv. Vaičiūni, 4,500 dolerių graboriui Bag-donui už palaidojimą, 4 nuosimėčiai Bagdono pagalbininkui Radziui, o vi-si likusieji pinigai paliekami Butma-nienėi, pas kurią Kalys gyveno. Adv. Vaičiūnas reikalavo, kad teisėjas šitoki turto padalinimą tuojais užtvirtintų.

Gerai, sako teisėjas, bet kas šitą testamentą parašė? — klausė kai-sėjas advokato. Advokatas atsakė, kad testamentą parašė pats velionis Kalys o ji patvirtino du liudininkai, būtent kunigas Zalinkus ir Jonas Dailydė.

Teisėjas tuojais pasiūkė tuos liudininkus. Jiedu prisipažino, kad pasirašė už liudininkus po testamen-tu, bet pasirašė tada, kuomet Kalys jau gulėjo grabe. Už šią pasirašymą jiems buvo pažadėta po 1,000 dolerių.

Jeigu taip, atsakė teisėjas adv. Vaičiūni, tai šitas testamentas yra fal-syvas ir jūs norite, kad teismas tokį apgavystę užtvirtintų? Už tokį teismo įžeidimą, aš išis jus pasmerktu me-tams kalėjimo, atsakė teisėjas ir pa-sodino kalėjiman adv. Vaičių, kun. Za-linką, graborių Bagdoną, N. Radzių, J. Dailydę ir B. Butmanienę.

Šis dalykas dar tuo neužbaigtas. Metai kalėjimo tik už teismo įžeidimą. O už samokslą pasigrobtį miru-sio žmogau 150,000 dolerių, bus atsiki-ra byla.

Šitas skandalas, sako, labai su-jaudino Chicago lietuvius ir apie jį dabar tik ir tekalbama. O policija ty-rinėja iš kur Kalys tiek daug turto susikrovė, tyrinėja jo mirties priežas-tį, nes krinta įtarimas, kad jis buvo Butmanienės nuuodytas. Daro vsio-kius tyrinėjimus ir pas graborių Bag-doną, nes mano, kad jis gal ir dau-giau tokių žmonių yra palaidojęs ir palaidotų turtą pasisavinęs; kaip šiuo syk norėjo padaryti. Atrandami vis nauji nusikaltimai Butmanienės, Bag-dono ir kitų.

Pigiai Namai

Ant Villa Bella labai pigiai ar-duodamas namas su skyly. Namas iš dviejų kambarių ir dviejų virtuvių. Ant kiemo šulyns. Skylypas 207 kv. metr. aptvertas. Viskas jau išmokėta. Suinteresuoti kraipkitės: Rua da Mo-óca, 424. — S. Paulo.

Uzdare darbininku organizacija

Kauno apygardos teisme buvo svarstoma Profesinės Sąjungos uždarymo byla. Šią bylą buvo iškėlęs bu-vusis Sąjungos pirmininkas Neimanas kuomet Kauno komendantas Sajungos veikimą sustabdė.

Taigi, teisme atsidūrė Lietuvos darbininkų organizacija iškodama tiesos ir tautiškos valdžios agentai su šnipais, kurie būtinai reikalavo Sąjungos uždarymą. Darbininkų orga-nizacijos teises teisme gynė adv. Pu-rėnienė, o komendantu nutarimą pa-laikė prokuroro padėjėjas Sasnauskas.

Purėnienė teisme pareiškė netei-sėtą Sąjungos uždarymą ir tautiškos

valdžios šnipų smurtą prieš darbinin-kus. Gynėja įrodė pavardėmis tu šni-pų, kuriais žvalgyba bei komendantas remdamiesi sustabdė darbininkų vei-kimą. Ir Purėnienė prašė teismo pa-naikinti žvalgybos nutarimą kaip pa-darytą be pagrindo, o vien tik šnipų parodomais ir leisti darbininkų Są-jungai veikti.

Bet teismas pareiškė turįs pakankamai įrodymų, kurie sudaro pa-grindą Sąjungą uždaryti ir dėl to Lie-tuvos smetoninis teismas patvirtino tautiškos žvalgybos smurtą prieš dar-bininkus ir Lietuvos Profesinė Sąjun-ga tapo uždaryta. Vadinasi, darbinin-kai pralaimėjo.

Afrikoj gali kilti karas

Afrikos Rytuose, Abisinijoje, tarp italų ir etiopų (abisiniečių) bile diena gali kilti karas. Konfliktas tarp šių dviejų valstybių didėja, italai būtinai nori paglemžti ir pavergti abisiniečius arba gerokai jų teritoriją apkarpyti. Jau kelis sykius abisiniečiai kreipėsi į Tautų Sąjungą, kad toji imtų spręsti tą ginčą. Bet Tautų Sąjunga iki šiol jokio žygio nėra darusi ir ramiai žiūri, kaip fašistinė ir karo ištroškusi Italija siekia karu pasiglemžti svetimų žemių. Italija kiekvieną dieną išsiunčia vis naujus pulkus savo kariuomenės į Rytų Afriką ir ruošiasi rimtam žygiui prieš ramius Abisinijos gyventojus, išsiblaškiusius milžiniškame Abisinijos plote. Abisinija yra kraštas didelis, beveik du sykiu didesnis kaip Vokietija, bet gyventojų skaičius jame tėra tik 10 milijonų. Taigi Italija nieko neabejoja, dėl savo žygio pasisekimo ir dėl savo kolonijų praplėtimo užimama abisiniečių apgyventas sodybas.

Abisinija yra Tautų Sąjungos narys. Būdamas techniškai ir gyventojų skaičium silpnesnis už Italiją, ji kariauti bijo, nenori. Dėl to ji kreipėsi Zenevon, kad jos ponai diplomatai atkreiptų dėmesį į pavojų Abisinijos nepriklausomybei. Bet Zeneva tyli. Italams pradėjus dar smarkiau veikti, abisiniečiai jau nebe juokais susirūpino ir vėl kreipėsi Tautų Sąjungon su nota. Ar Tautų S. pasakys ką, labai tenka paabejoti. Čia kaip tik ir iškyla Europos imperialistų politika: ypač tu, kurie labai skalina apie tai, apie nusiginklavimą, apie ramų ir draugišką bendradarbiavimą.

Karo pavojus Afrikos Rytuose labai aiškus. Jei nemanytų kariauti, tai Italijos diktatorius nesistytų savo kariuomenės pulką Afriką prieš ramius gyventojus, kurie jokio karo nenori ir nesirengia liesti kitų interesų. Bet to lyg nemato nei Francūzija nei Anglija, nei Sovietų Rusija. Juk tos trys figūros turi sprendžiamą Tautų Sąjungai balsą ir jos gali sudrausti italus. Bet jos jokio žodžio netaria, lyg pritarėdamos italams, tyli. Čia ir yra Zenevoj sėdinčių imperialistų vaidinystė.

Zenevoje sėdinčieji rėksniai apie taiką rodo savo pritarimą ir džiaugsimą, kad Italija provokuojanti Afriką karą. Ypatinai tuo džiaugiasi francūzai, kuriems labai rūpi sužinoti Italijos jėgas, kaip ji yra pasiruošusi karui, kaip veikia jos karo pabūklai. Be to, įsivėlus Italijai karan su Abisinija, italai turės išleisti daug pinigų ir gerokai susilpnins savo turimas jėgas. O tas ir svarbu Europos imperialistams, kurie nori matyti savo kaimynus silpnesnius, negu kad jie yra.

Dėl to ir nesipriesina Francūzija, dėl to neprotestuuoja Sovietai prieš Italijos avantiūras. Be to, Sovietai ir Francūzija su Italija yra geri draugai, tai kaip jie gali protestuoti prieš Italiją! Bet Abisinija griežtai jau pareikalavo iš Tautų Sąjungos intervencijos ir kad konfliktas būtų sprendžiamas arbitražo keliu. Abisiniečiai dabar prispyrė sėdinčius Zenevoje vaidmainius parodyti tikrą veidą.

Didžioji kinu siena

Neseniai laikraščiai buvo pranešę, kad Japonai vėl buvo pradėję karo veiksmus prieš Kiniją. Kai žinome, 1931 metais japonai ėmė veržtis Mandžiurijon, kurią gana lengvai ir apglemžė. Kinija, nuvarginta naminių, savitarpių karų ir visokių ten generolų viešpatavimų, žinoma, negalėjo rimtai pasipriešinti tokiais šiais laikais galingai valstybei, kaip Japonijai. Kitos didžiosios valstybės, kaip Jungt. Amerikos Valstybės, Sovietų Rusija, Anglija ir kt., prispaustos krizio, o taip pat daugiau ar mažiau bijodamos vidaus suirūčių, negalėjo Japonijos užmačioms pasipriešinti, bijodamos įsivelti su Japonija į karą. Tokiu būdu Japonija beveik niekieno nekludoma pasigriebė milžinišką žemės plotą Rytų Azijoje, Mandžiuriją, turinčią virš 30 milijonų gyventojų, be galo daug žemės turtų, įvairių metalų, akmens anglių ir kt. Bet japonams to dar negana: jų užmačios siekia kur kas toliau. Ir štai po Mandžiurijos pagrobimo japonai nenustoję veržtis toliau į Kinijos ir Mongolijos žemes. Nuo Kinijos vėl buvo pasigrobta didžiulis žemės plotas — Jehol.

Ar gali kinas negesti? Būna atsitikimų, kad mirusio žmogaus kūnas negenda. Bet tam reikia tam tikrų sąlygų: kad kūnas būtų liešas, kad prie jo prieitų nuolat sausas oras, kad jį išplautų kalkių vanduo ir t. t. Dėl kurių sąlygų ir kada kūnas negesta gali pasakyti kiekvienas gamtininkas. Tų sąlygų čia nenurodinėsiu. Bet atsitikimų gal būti, kada kūnas nudžiusta kaip medžio lapas ir negenda. Tokių kūrų retkarčiais pasitaiko visame pasaulyje be skirtingo tautos ir tikybos. Pavyzdžiui, 1913 metais Maskvoj buvo rasta nesugedęs kūnas vieno darbininko (nefiktyvų pinigų dirbėjo). Pasitaiko negendančių ir padvėsusių gyvulių, bet jų šventaisiais nieks ir nemanoma laikyti.

Kas gi yra toji Didžioji kinų siena? Tai yra savotiškai įdomus žmogaus darbo padarinys. Tai, šalia milžiniškųjų Egipto faraono piramidžių yra vienas beprasmingiausių, vienas nereikalingiausių žmogaus statinių, reikalavęs milžiniškų išlaidų, tūkstančių darbininkų darbo, vargo, prakaito, asarų ir net mirties. Šitie milžiniai kiejie senovės tautų statiniai, tos didžiosios faraonų piramidės, ta milžiniškoji kinu siena, mums, aišku aiškiausiai parodo, ko buvo vertas senovės darbo žmogus: tai buvo paprastu paprasčiausias vergas, gyvulyš, kuris į nieką neatsižvelgdamas turėjo dirbti nors ir beprasmingiausius darbus, jei tik jų įsigėdė jų viešpats — valdovas. Kas, jei prie tokiu darbu žūsta tūkstančiai darbininkų, jei čia nuolat každoma botagais, jei girdisi dejonės ir teka asaros. Tai buvo paprasčiausias nieks — juk čia dirbo vergai — gyvuliai, į kuriuos atsižvelgti nėra ko. Ir taip iškilo Egipto faraonų piramidės, taip tūkstančius kilometrų nusitęsė Didžioji kinu siena.

Didžioji kinų siena pastatyta trečiajame amžiuje prieš Kristaus gimimą, kinų imperatoriaus Chin Chih Huang Ti. Vadinasi, siena jau turi bent 22 amžius. Kodėl imperatorius užsinerėjo pastatyti tokį nepaprastą statinį. Nurodome kelios priežastys, Pirmiausiai, apsiginti nuo laukinių giminių gyvenusių už Kinijos imperijos ribų, kurios nuolat anuomet užpuldinavo kiniečių ukininkus, juos apiplėsdavo ir dažnai išžudydavo. Gintis nuo tokių laukinių klajoskliškų giminių būdavo nepaprastai sunku, nes jos šiandien pasirodydavo vienoje vietoje, o rytoj jau būdavo nusidangušios kažin kur Vestii rintesni karą su jomis taip pat nevo įmanoma. Taigi, šita didžiulė milžiniškoji siena ir turėjo saugoti imperijos gyventojus nuo netikėtų klajoklių giminių užpuldinimų ir plėšikavimų. Antra, siena taip pat turėjo sukludinti pabėgti iš imperijos įvairiems nusikaltėliams, karo belaisviams, vergams ir kt.

Negendantieji Kūnai

Sako, kad negenda šventųjų kūnai. Šventųjų kūnus pradėjo garbinti pirmiausiai krikščionybės amžiais. Krikščionis stengdavosi gauti nukankintų jų kūnus, o palaidojus, jų kapai likdavo, kur rinkdavosi žmonės melstis. 269 metais popiežius Felikas įsakė krikščionims atikti pamaldas tik prieš kankinių kapų. Po kiek laiko padaugėjus krikščionims ir bažnyčioms, kankinių kūnų visoms bažnyčioms naitėkdavo, ir todėl juos ėmė dalintis, kūno dalelę įdėdavo į altorių. Vėliau ypač pradėjo branginti tuos kūnus, kurie negesdavo arba mažai gesdavo. Negendančių kūnus laikė šventųjų kūnais.

ma, kinų imperatoriaus Chin Chih Huang Ti. Vadinasi, siena jau turi bent 22 amžius. Kodėl imperatorius užsinerėjo pastatyti tokį nepaprastą statinį. Nurodome kelios priežastys, Pirmiausiai, apsiginti nuo laukinių giminių gyvenusių už Kinijos imperijos ribų, kurios nuolat anuomet užpuldinavo kiniečių ukininkus, juos apiplėsdavo ir dažnai išžudydavo. Gintis nuo tokių laukinių klajoskliškų giminių būdavo nepaprastai sunku, nes jos šiandien pasirodydavo vienoje vietoje, o rytoj jau būdavo nusidangušios kažin kur Vestii rintesni karą su jomis taip pat nevo įmanoma. Taigi, šita didžiulė milžiniškoji siena ir turėjo saugoti imperijos gyventojus nuo netikėtų klajoklių giminių užpuldinimų ir plėšikavimų. Antra, siena taip pat turėjo sukludinti pabėgti iš imperijos įvairiems nusikaltėliams, karo belaisviams, vergams ir kt.

Prie sienos statymo dirbo apie 1 mil. darbininkų. Nuo sunkaus darbo, botagu smūgiu ir blogo užlaikymo dauguma jų žūdavo. Ju kūnai daugiausiai būdavo, kartu su akmenimis įmūrijami į sieną.

Zmonės, nežinodami, dėl ko negenda kūnas, ima laikyti mirusį šventuoju. Tokių šventųjų buvo labai daug Rusijoje. Ten daugelyje vietų popai rodydavo žmonėms neva negendančius šventųjų kūnus. O iš tikrųjų, kai 1919 metais juos ėmė žiūrėti ir tyrinėti, tai iš 49 iširtų kūnų, 9 buvo balzamuoti arba mumifikuoti (sudžiuve), o visi kiti — tik puvosiai, nuliptytos iš vaško arba iš drabužių ir šiaudų padarytos lėlės. Tas visas lėlas rodydavo žmonėms, kaip šventųjų negendančių kūnus, o žmonės nesdavo didžiausias popams aukas.

Taip darydavo ne tik Rusijoje, bet ir kituose kraštuose.

Sumažinti žemės mokesčiai

Lietuvos žemės mokesčiai buvo labai dideli ir ekonominiai sunkumai verčia valdžią atkreipti dėmesį į ūkininkus, kurie sudaro apie 80% gyventojų ir dabar gyvena didelę bėpinę. Todėl ministerių kabinetas nutarė nuo šiu metų pradžius iki 1936 metų pabaigos sumažinti žemės mokesčius apie 10%. Be to, nutarta neimti mokesčių už 1932 metus iš tu ūkininkų kurie jau išsiskirstė ar jau skirstosi į vienkiemius. Netrukus manoma išleisti dar naujus įstatymus ūkininkų skoloms tvarkyti, kad įsiskolinusių turtas nebūtų pardavinėjamas iš varžytinui.

Užtvenkti Vandeny

JUOZAS BALTUŠIS

(Tąsa)
— Matai bra? — stebėjosi balys, — už tokius puvesius trys šimtai, oho! Ir grynais sumokėjai?
— Kas tū tau mokės — vekselius išdaviau.
— Durnai padarei, Antanai, labai durnai. Būtom geriau miško nusamdęs. Čia gi mėsai!
— E, tiek to! — nusispiovė Duda, — Na, o kaip tu gyveni?
— Krutu ir gana, — atsakė Balys. — Kc neprivoikiu, — boba padeda. Reikia krutėti! Taigi pasiskubinkim važti, kol dar neužkrito vakaras.
Ir vėl bėgo dienos, pilnos darbo ir rūpesčio. Dūda gerosnius rastgalius trobai atmetęs, iš prastųjų tvartą lipidė. Taip jam belipdant ir žiema užklupo.
Peržiemojo jis su Alena tvarte; nuo gyvulių porą karčių atitvėrė kampa, pasistatė lovą, užkaitė primusą ir perkentėjo.
Po gilos žiemos galingai veržėsi pavasaris. Molėtų dirvų paožeis gurgėdamas bėgų tirpstas laukų sniegas. Spręgo medžių ir krūmų bumburai, patvoriuose žėlė dilgės.
Dūda taip pat nesnaudė: vežė

akmenis dėjo pamatus, rentė trobai rentinį.
Dūdienė perino vištas, taisė daržui vietą, ruošė rasodnyką, o kartais priedavo prie vyro:
— Tu lingės pasirūpink!
— Nestriokas.
— Vis dėlto iš anksto geriau!
— E! — numodavo Dūda ir pasisidaukęs delnus vėl čiupdavo kirvį.
Dvaro centre Gareckis taikėsi prie apkarpyto gyvenimo. Iš syk jis tikrai manė apkultūrinti ūkį, bet paskui nusišpiovė:
— Nėra kvailių, — nusprendė jis, — dėti trūšą ir pinigų tik tam, kad koki žioplį ūkininkai ar naujakūriai galėtų į tokį ūkį paspoksoti! Juk vistiek jo sutvarkymo jie savo pusvalakiam nepritaikys!
— Ir įsakė žemę apsėti kviečiais ir apšodinti bulvėm.
Taip jam beūkininkaujant, at-

važiavo ūkių tikrinamoji komisija. Po to komisijos atsilankymo Gareckiu atėjo pranešimas, kad skirtoji kultūriniam ūkiui žemė nusavinama.
Tačiau nusiminti Gareckiu nebuvo ko. Jis jau buvo gavęs poros metų derlių ir pripildęs arodus javų, o bulvos nugabenęs spirito varyklai — smagia sauja sėmė pinigų.
Naujakūrių, kurie kabinosi į buvusių dvaro žemę, Gareckis neapkenė ir visus vadino «chamais». Bet jei kuris jų atoidavo į dvarą prašyti sėklos ar statybai rastgalių, jis retai kada teatsakydavo. Tai darė dėl išskaičiavimo, nes paskui skolininkus priversdavo atiduoti trigubai.
O darbininkai Gareckiu buvo labai reikalingi. Jis jau senai svajojo Levėnos krante pasistatyti vandens malūną. Dabar sugriebeš kiek pinigų, pasiryžo tas svajones įgyvendinti.

Rudenį, kai tik užšalo pelkės, Gareckio miške ištisas dienas poškėjo kirviai ir buvo girdėti virstančių medžių traskėjimas.

Prasiskolinę naujakūriai kirto storus sienojus, gėges, grebėstus ir lotas, gamindami malūno statybai medžiagą.

Kai jau medžiaga buvo paruošta ir pagerėjo žiemos kelias, tada Gareckis užragino naujakūrius tą medžiagą vežti. Na, ir prasidėjo vežimas!

Gareckio miškas aplinkui buvo apsuptas kimsuotų raistų, ir numytinti naujakūrių kuinai sylojosi, neištempdami sunkaus, kalmynė užsikirusio, vežimo. Uždušę jie sustodavo ir rodos, žmogaus balsu imdavo vaitoti. Naujakūriai miline renkove braukė nuo veido prakaitą, o kartais nuo šalčio ištrykusias asaras, griebdavosi dalbą ir stengda osi gyvuliui padėti.

Lūžo rogės, trūko pakinktai, o nusibraudė žmonės savo rudinėse ir medinpadėse klumpėse atrodė lyg katorgininkai.

Taip po mišką besiplėšiant, žiema ėjo į galą. O su naujo pavasario dienomis prasidėjo ir paties malūno statymas. (b.d.)

Namas

labai pigiai arsklypti, Namas dviejų virtuviu, skllypas, 207 kv. es jau išmokėta. Es: Rūda Mo-

Lietuvos Naujienos

Bekonas už 30 litų

Zarasų apskr. Bekonų pertekliui nemažėjant, turguje dabar galima gauti 100 ir daugiau kilogramų bekoną už 39-35 litus.

Kaip vyrų apstiprus mergina apgaudinėjo moteris

Siomis dienomis Kauno apygardos teisme buvo svarstoma sensaciną merginos Sabastijonaukaitės byla.

Sabastijonaukaitė yra ypatinga aferistė: ji persirengia vyrų ir pradeda flirtą su merginomis ir moterimis, eina su jomis į kino teatrus, kol gauna pasiskolinti arba kaip kitaip išvilioti pinigų. Užpėnai Sabastijonaukaitė už tokius nusikaltimus Kauno teismo jau buvo nubausta, bet bausmę atlikus ji griebėsi vėl to paties amato. Buvo nuvykusi į Jonavą ir pradėjus dirbti tarnaitė, bet tarnaitės duona esanti sunki. Todėl ji vėl pakeitėsi sijoną į kelines, pasidarė vyrišką «priėšoką» (plaukų susišukavimą) ir atvyko į Kauną. Čia pradėjo draugauti su viena ponija. Bedraugaujant ponija išmilydėjo ir pradėjo savo mylimajį šelpti pinigais.

Vienąsiek Sabastijonaukaitė atėjęs pas savo poniją nerado jos namie, tai durų užraktą atplėšęs ir butą pradėjo kraustyti. Bet «svečią» pastebėjo kaimynai ir sulaukę perdavė policijai. Veik tuo pačiu metu Sabastijonaukaitė iš vieno piliečio pavogė vyrišką paltą ir už tai Kauno apylinkės teismas ją nubaudė kelis mėnesius kalėti.

Dabar ji buvo teisama už tos ponios apgaudinėjimą ir išlaužimą į jos butą. Sabastijonaukaitė iš kalėjimo atvartyta vyriškai apsirengus. Bylos svarstymo metu salėj buvo daug moterų ir panelių susirinkusių pažūrėti savos rūsies donžuano. Teisiamoji kalta prisipažino ir prašė teismą, kad jos pasigailotų.

Sabastijonaukaitė Kauno apygardos teismas nubaudė pusantros metų s.d. kalėjimo.

Kunigas neleidžia kalėjiman mokslinio laikraščio

«Kultūros» žurnalo administracija nusiskundžia, kad į šiauliu sunkių darbų kalėjimą neleidžiamas jos žurnalas, nors visi kiti Lietuvos kalėjimai tokių klūčių nedaro ir net kolektyviai leidžia kaliniams žurnalą išsirašyti. Žurnalo leidėjai kreipėsi į kalėjimo administraciją, prašydami reikalą sutvarkyti, tačiau buvę atsakyta, kad laikraščio klausimas kalėjime esą pavestas kalėjimo kunigui Kuzmauskui, ir nuo jo valios priklauso įsileisti «Kultūros» žurnalą, ar ne.

Bet klausimas, kodėl gi Lietuvos valdžia paveda tokius klausimus spręsti juodiems Romos agentams?

Baisi žmogžudystė Panevėžio miške

Krekenavos apylinkėje šiomis dienomis buvo baisi žmogžudystė. Zibartonių ūkininkas A. Juška su savo jaunu giminaičiu važiuo nakties laiku į Panevėžį parduoti kiaulų. Važiuojant per mišką, jau visai netoli nuo Panevėžio, išbėgo ant kelio du nežinomi žmogžudžiai ir pradėjo kietais įrankiais važiuojantiems mušti per galvas. Juška labai sunkiai sumušė, o jauną jo giminaitį visiškai užmušė. Juškos gyvybė irgi pavojuje. Šitas baisus užpuolimas sujaukino visą apylinkę. Žmogžudžiai ieškomi.

Policija peršovė Birštono ūkiniaką Dominiškių kaime, Birštono apskrity, policija užtiko pas ūkininką Juozą Grybauską slaptą degtinės bravorėlį. Grybauskas turbūt nenorėjo pasiduoti ir gal mėgino bėgti, nes policija jį peršovė.

Paskendo ūkininkas

Ūkininkas Bataitis iš Kidulių valsč., Sakių apskr. važiuodamas tie Smalinkais per pačią Sventosios upę, įlūžo ir paskendo. Arkliai ir vežimas išgelbėti. Ūkininkas Bataitis išsprūdes iš vežimo negalėjo išsilaikyti ant ledo, nes tas būdamas silpnas įlūžo.

Nubaudė už mirusio klierikalo žeidimą

Kai poreitais metais mirė arkivyskupas Matuleičius, tai vienas Mariampolės gyventojas išsireiškė, kad «nėra reikalo gerbti tą, kuris užvertė savo kanopas». Klierikalai tą pilietį įskundė Mariampolės teisėjui ir siomis dienomis teisėjas nubaudė jį 2 savaitėm arešto. Bet kada kunigai mirusius laisvamanius vadina «gyvuliais» tai Lietuvos teismai jų nesodina areštan. Kur gi lygibė prieš įstatymus?

Lietuvos universiteto sukaktuvės

KAUNAS. — Vasario 16 d. Vytauto Didžiojo universitetas minėjo savo gyvavimo 13 metų sukaktuves. Šia proga buvo iškilmingas universiteto senato posėdis, kuriame padaryta 13 metų darbų apžvalga. Dabar yra apie 4,500 studentų, o prieš 13 metų jų buvo tik 725.

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreia — Sifilis. Gydymas kalnų saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukšt. Tel. 4-1705.

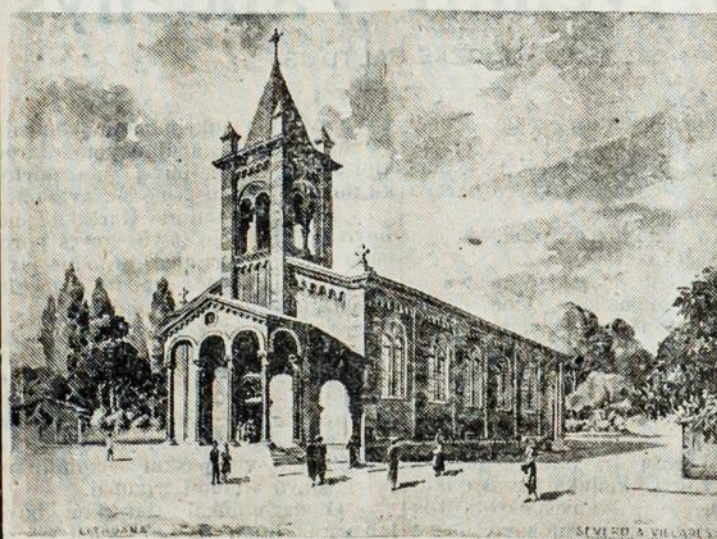
TABAKO ISDIRBINIŲ FABRIKAS "VERA CRUZ"

Rua da Mooca, 458 - 460 Teleph. 9-1139 — S. PAULO

JOSÉ FERREIRA & CIA.

Demesio!

Ponai rūkytojai, mes turime didelį pasirinkimą palaido tabako visokiems rūšies, cigaretams, popierams, ir kitka, kas reikalinga rūkyti jri KAINOS NEGIRDĖTAI ŽEMOS

STATOMOS BAŽNYČIOS VAIZDAS.

Graikija panaikins garsiają vienuolyno respublika

Graikijos vyriausybė nusprendusi panaikinti vienuolių respubliką švento Atoso kalne, motyvuojant tuo, kad 1914 metais ten gavenę 15,000 vienuolių, o vabar tik 2,500.

Si ypatinga respublika užima 314 kvadratinį kilometrų žemės sunkiai prieinamuose kalnuose, 2,900 metrų aukštumoje nuo Egejos jūros. Vienuolių respublika susidedanti iš 20 vienuolynų, 250 ūkelių ir 150 vienių namuku kalnu viršūnėse arba atšlaitėse. Vienuolių policija labai griežtai žiūri, kad į «šventąją teritoriją» nebūtų įleista moteris, koks nors moteriškos giminės gyvulys ir mahometonis. Tai garantuota jiems pagal sutartį, kurį parašyta labai seniai jaučio odoje.

Dažnai yra buvę atsitikimų, kad moterys, dažniausia, amerikietės, persirengusios vyrų yra mėginę patekti į Atoso kalną. Bet tai pasisekė labai retai. Kad patekus į Hagį Martę (šventos ramybės) vienuolyną, lankytojai turi lipti medinėmis kopėčiomis kurios pristiprintos prie baisiai stačios uolos sienos. Bet toliau reikia lipti laiptais, kurie kabą visiškai ore. Lankytojai, kuriems sukasi galvos, į kalną užkeliami tam tikru uždaru krepšiu, bet kalne yra ir tokių laiptų, kuriais moka laiptoti tik vienuoliai; pasauliečiai ten visai nėra nei buvę.

Vienuolių kambariuose stovi platus mediniai suolai, ant kuriu jie

naktį miega. Prie jų stovi nedideli staliukai. Vienintėlis liuksusitais daiktas kambary — tai ikona.

Plėvimosi indu nėra. Vienuolijai plaunasi prie šaltinio, kurio vandeni kas mėnesį šventina.

Tris ketvirtadalius dienos vienuoliai meldžiasi. Ju respublikoje varpasis skambinama tik šventomis dienomis. Vienuolijai darbininkai namo kviečiami kūjo smūgiais į geležinę lentą. Vienuolijoj aptinkami ir žili, ir pusam žiai, ir visai jauni vienuoliai. Visi jie laisvu laiku dirba darba: kapoja malkas, gamina aliejų, raugina vyną, dirba daržuose, taiso apavą ir tt. Mėsos visai nevalgo.

Vienuolių respubliką valdo sinodai, į kuriu įeina 20 vienuolių prižiūrėtojų. Sinodas renkasi kas dieną spręsti vidaus ginčus ir kitka. Bet ra žinoma, kad šios respublikos gyventojai aplanko ir artimesnes Graikijos teritorijos dalis, kur yra daug pasakojimų apie ju romantiskus nuotykius su moterimis. Vienuoliai priklauso stačiatikiu tikybai.

Visi skaito vienintėlį darbo žmonių laikraštį, L. Aidą Br. Nėlik ir Tamsta be šio laikraščio.

Jūsų Patogumui

Pasų, metrikų ir kitų dokumentų vertimai iš lietuvių ir kitų kalbų į portugalų kalbą — Paruošiam pilietybės dokumentus, Carteiros de Identidade, Chancelarias. — Rasome laiškus, kontraktus, prašymus, pildymus, kopijas, ir kt.

Reikalui esint, kreipkitės Rua da Mooca, 424 S. PAULO

SIUVYKL

LIETUVA

Kazio Žebrausko

Rua Duque de Caxias, 63

Siūvame vyriškus rūbus pagal paskutinių madų (figurių) Darbas garantuotas ir pigus. Tautiečiams darome didelius nuolaidas. Medžiagų pasirinkimas taipgi didelis, vietinių ir užsieninių.

Adresas: Rua Duque de Caxias, 63 SÃO PAULO

VILLA ZELINA.

Sklypai išsimokėjimui pigiausiomis kainomis, be įnašų ir nuosimčių nuo 30\$000 mėnesį 10\$000 kv. metras. Neužilgo bus pastatyta didžiulė lietuvių katl. bažnyčia, 250.000\$000 vertės. Suinteresuotieji visuomet gali patikrinti dokumentus. Daug sklypų jau išmokėta ir jų savininkai gavo nuosavybės dokumentus. Pasirink sau sklypą dabar, nes paskui bus pervelu. Autobusai nuo S-onojo Merkado iki vietos 400 reisų.

INFORMACIJOS: Praça Antonio Prado, 3sobrado nuo 2 iki 5 val. Agentūra vietoje, Avenida Zelina, 33 pas

KARLO KORKIŠKO.

DANTU GYDYTOJAS
JOSE LEVKOVICH

R. Silva Pinto, 264 (ant. 46) B. Ret.
Atsižvelgdamas į suaugusiųjų, vaikų, nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cūdro purceleno 8\$000; grynaukso danties vainikėlis 4\$000.
Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

ADVOKATAS

Dr. Carlos Monteiro Brizolla
Paruošia Brazilijos pilietybės papiers, veda kriminalines ir komercines bylas.
Raštinė Rua São Bento 49, 4 aukšt. salės 332-334.

DR. H. S. MINDLIN

RUSU MEDIKAS
Vidujinių, moterų ir venerinių ligų gydytojas.

Priėmimo val. nuo 2 iki 6 val.
Telefonas 4-5515

R. Barão de Itapetininga, 109 aukšt. Salės 920-918

Buto telefonas: 4-0854

FOTOGRAFAS IS KAUNO

GILUC

savo menišku darbu daro moderniskas visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsienio medžiagos papiginta kainu. Be to, europiečiams daroma nuolat.

Adresas: Rua José Paulino, 118a Bom Retiro.

Pribuvėja

(AKUŠERE)

Marietta Passerini

Priėmimo valandos:

nuo 8 v. ryto iki 4 val. p. p. ir nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak.

Rua Silva Pinto 259

Tel. 5-3584

Bom Retiro

„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja 12\$. Pinigus įsuti įvertintam laikui adresu „L. A. B.“ R. da Mooca, 424.

Diplomuotas Medicinos Felčoris

Is. Garlo

Baigęs Rusu ir Brazilų Medicinos Klasines Mokyklas su 25 m. praktika ligoninėse ir klinikose, specialiai venerinių, odos ligų, tripečių naują, šerį minksą pagydo laimėtai 3-5 savaičių, sifilių uko ai 914 ir tt. Vidujinių, mažakrauysės ir kitų ligų.

Priėmamos valandos: Ant Villa Zelina, gatvė 14-A, namas N. 9 nuo 9 v. l. ryto iki 1 val. p. p. ir kiekvieną šventadienį

Priėmimo valandos ant Rua Anhaia, 100 (Bom Retiro) nuo 3 val. po pietų iki 8 val. vak.

Kalba lietuviškai ir kitomis kalbomis

DAKTARAS
A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)
Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.
Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kaupus rua Boa Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068

Rukantieji!

PRIVALOT žinot, kad malonu ir pigu rūkyti nekenksmingo ir nikotinėse gilzėse, kurių mundštukuose yra vata ir sunaikina nikotiną. Labai pigiai kaštuoja: 100 ŠTUKU 600 REISU, 1000 ŠT. — 4\$500, taip mašinėlė dirbti papirosams kaštuoja 1\$000. Persiuntimas interioran 1000 št. gilzų — 6\$000.

RUA S. CAETANO, 208 — S. PAULO

Casa Genny

Papirosinė popiera «Paris» 100 knygučių ir vienas kartonas 12\$000.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobrolėja Tel. 2-6393
S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chamadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Siuvykla Marijampolė

Priimame vyriškų rūbų užsakymus. Darbas atliekamas pagal naujausias mados ir užsakytojo uora. Turime įsiterinkimui medžiagų vietinių ir užsienio. Kreipkitės visuomet į mūsų siuvyklą at rua Taquary 24 (priekam-rua da Mooca)

A Nizevičius

Vokiečių fotografijų
„BERNARDO“

Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinaime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111 (senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

Vaistinė

PASSERINI

Provizoriaus
CARLOS PASSERINI

Leidžiame adatas. Kainos pigios. Patarnaujame ir naktį.

Rua Dr. Silva Pinto, 267 (Bom Retiro).

Telephone 5-3584, S. PAULO

LABOTORIJA

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarkaulio smegenų kraujas šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA IR A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVISKA VAISTINE

“José Paulino”

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoj.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta
Rua Ypiranga, 15, app. 4 - Telef. 4-0316 - S. PAULO

Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo Rodrigues

Visokiausios rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti ir kiti reikalingi rūkanties dalykai. Taip pat geriausios rūšies tabakas palaidas, pokelias ir „corda“.

Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageidavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420. Tel. 9-1264.

Vaistinė ir kosmetikos sandelis

„MUNICIPAL“

Farmaceuto

Abraomo Gorenšteino
Cheminiai produktai, įvairūs vaistai, vietos ir užsienio, higieniški kvepalai.
Rua Barão de Itapetininga, 36. Tel. 4-7757.
S. PAULO

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirvimas plaukų, ondulavimas Marcel ir Permanente su garantija 10 mėnesių, 12\$000. Mauikiūras ir veido masažas Darbas atliekamas greitai ir gerai, pigiau negu kitur

Rua José Paulino, 106
APOLONIJA DEGUTIEI E

Daktaras A. M. Kandia

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9-11 v. ir nuo 3-6 v.
Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukšt.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukšt.

Telef. 2-1629
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak.

KALBA LIETUVIŠKAI

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Nalivaika išardė Mokos chora

Nesenai Mokoje buvo šiaip taip suorganizuotas lietuviškas choras. Gal jis būtų išaugęs ir į didelį chorą, nes lavintis dainavime yra nemažai norinčių. Bet ir čia špitolnikų vadas Nalivaika su savo pamočinku Mylium pakiso chorui koją ir jį išardė. Nalivaika ir Mylius būtinai užsinoėjo, kad kiekvienas choristas priklausytų „Viltys“ ir kad kiekvienas mokėtų jiems po 2\$500 kas mėnesis. O tie pinigai pusė turi eiti „Lietuvio“ naudai, o kita pusė „Vilties“ naudai. Choristai pasipriešino Nalivaikos norui. Tai Nalivaika pažadėjo išmesti iš choro, o kaikiuriuos net ir išsandyti jei nemokės to mokesčio. Tuojau Nalivaika du choristų Jonavičių ir Karolį įsakė Satkūnui išmesti iš choro, o kitiems liepė klausyti Nalivaikos. Jei taip, sako choristai, tai ir mes visi išeiname iš choro, jei Nalivaika gali mėtyti ką tik nori. Taip choras ir iširo. Dabar jau niekas nebesusirenka.

Špitolnikas.

Revizija „lietuviškuose namuose“

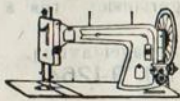
„Lietuviškuose namuose“ dabar eina revizija. Yra tikrinamos visos sąskaitos, kur surandama daug ir labai didelių piniginių šmugelių. Lietuviškai tariant — suktybių. Manoma, kad daugums suktybių pridirbta Stasio Vencevičiaus.

Inamais.

Darbininkai Malhiaria

Reikalingi geri darbininkai į Malhiarą su praktika prieš mašinų „RACHEL“ ir „RECTILINEAS“.
Kreiptis: Rua José Paulino, 63.

Siuvamos Masinos

Padevėtos siuvamos mašinos, beveik naujos, pigiausiomis kainomis, tik

CASA ADÃO

R. Conselheiro Ramalho, 274
Kampa Av. Brigadeir Luiz Antonio
Telef. n.º: 7-6191.
Persiuntimas interieru mūsų paskaiton
Bondes: 3, 5, 30, 47.

Appgavo lietuvių Jurkštą

Pereito sekmadienio vakare, prie av. S. João, lietuvis Ramonas Jurkštas susitiko nepažįstamus du žmones, kurių vienas ydinosi João Galde. Šitieji pasiūlė Jurkštai paimti rišulį su pinigais ir pareikalavo iš jo bent kiek pinigų. Jurkštas išsiėmė 430\$ ir padavė nepažįstamiems, o pats paėmė iš jų tą „ryšulį su pinigais“. Paėjęs kiek į šalį Jurkštai parūpo pažibėti tas rūsulys ir pamatė, kad jame tik popiergaliai. Jurkšta pradėjo rėkti ir vyti nepažįstamuosius. Policija juos sugavo ir atėmė pinigus, kuriuos Jurkšta buvo įteikęs. O tuos du tipus padėjo kalėjiman.

Krsp.

Persišove Vaitekaitis

Robertas Vaitekaitis, gyv. Villa Isolina sekmadienio rytą pasiėmęs

Pardavimui Namas

Labai pigiai parduodamas namas del skubaus išvažiavimo užsienin. Namas labai patogus gyventi ir bile kokiam biznui užsidėti, nes biznui yra atskiras kambarys (krautuve), tik dar ne visai užbaigta įrengti, gyvenimui du kambariai ir virtuvė. Dokumentai ant rankų. Norintieji pirkti, paskobėkit. Teirautis: Villa Zelina, Av. Zelina, 24. — V. Prudente.

MOTERIŠKŲ RUBŲ SIUVĖJA

V. Bacevičienė

Priima visokius moteriškų rūbų užsakymus, kaip suknelės, bluzės, paltai ir tt. iš įvairios medžiagos. Darbas atliekamas pagal naujausių modų modelių garantuotai ir pigiai.

Adresas:

R. Campineiros 62 - Mooca
(Einant iš rua da Mooca į Belem kapines pirmas skersgatvis - rua Tobias Barreto).

Ziūrinėjo revolverį. Ginklas iššovė ir kulka pataikė jam į ranką
Krsp.

Išvyjo tėvą iš namų

Pagarsėjęs „lietuviškų namų“ peštukas ir skandalistas P. Jurgutis ir savo tėvui neduoda „pakajaus“, ne tik jį apkulia sūniškai, bet dar ėmė ir išvyjo iš namų. Tėvas dėl savo gero sūnaus kelias naktis tarėjo nakvoti gatvėje, kol grilius Januškis nesusi-

mylėjo ir senuką priėmė pas save. Senukas yra, mat Januškiuo uošv. „Lietuviškų namų“ patriotai graū elgiaisi su savo tėvais. Nėra dyv jiems niekis ir papiauti tėvas, Jurgučio draugas

Skaitydamas

Aidį

Žinosi

Viską.

Š/m. gegužės mėn. 4 d. Dr. Jono Basanavičiaus vardu mokyklos rūmų salėje rua Camacan, 117 V. Anastacio

Gėriausiu São Paulo dainos ir dramos profesoriu H. Ivanovo ir T. Profetti mokins p. TELESFORAS MAŽEIKA

PIRMA KONCERTA

Programoje bus išpildyta Čaikovskio, Rubinstejno, Verdi, Gunov Meyerbeer ir kitų klasiniai dalykai ir keletas žymosnių lietuvių kompozitorių liaudies dainų.

Po meninės dalies šokiai.

Koncerto pradžia 8 val. vakaro.

Įėjimas tik su pakvietimais, kuriuos prašoma pasirūpinti iš aukšto. Rengėjas.

VILLA MARIA

BRAZ — DALIS AUKŠTOJI

Bondės Nr. 34 nuo Largo da Sé

Greitu laiku įvedamas autobondžių sąsiejikimas.

Namų statybai neuotkamai duodamas plytos nuosavo išdirbinto Sklypai nuo 500 kv. metr. už 2.000\$ ir daugiau duodama išsinokėjimo po 30\$000 per mėnesį. Saubkio n informacijom (be tarpininkų) kasdien nuo 1-mos val. iki 6 val. vakaro. Šventadieniais visą dieną mūsų Agencijoj pas ar. Sergio Kusimin (kalba rusiškai) Villa Maria, Avenida Guilherme Cotching, 233, bonde-V. Maria.

SIUVYKLA MODERNA

Stasio Galecko

Priimu visokius vyriškų ir moteriškų rūbų užsakymus ir darbą atlieko pagal naujausios mados modelius (Figurinos).

Mano darbas garantuotas. Tautiečiams darau nuolaidas. Turiu taipgi ir visokių medžiagų didelį pasirinkimą vietinių ir užsienių Dirbtuvės adresas: Rua Duque de Caxias, 37.

— Siuvykla 1-mos Rusies —

„Chic Argentino“

Priima užsakymus vyriškų ir moteriškų rūbų. Darbas atliekamas pagal paskutines modas. Kainos pigios
Taipgi t e ir gatavų vyriškų ir moteriškų rūbų geriausios medžiagos, geriausia pasiūtų nuo 35\$000, kojinių, baltinių, kakliariščių ir tt. ir tt. Kalbama lietuviškai

Su pagarba JOKUBAS VIDZERAS & Cia.

DIPLOMUOTAS KIRPĖJAS BUENOS AIRES

Rua Santa Ephigenia, 53

SÃO PAULO

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratovo universiteto ir buv. prof. Tšinskago asistentė Lvoje. Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.

Adresas Rua José Paulino, 109. Tel. 5-6307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

SIUVYKLA ESTAN

Lietuviai — vyrai, ponios, panelės! norėdami palaikyti savo elegantiškumą ir sutaupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus, kreipkitės į Stasio Šlikto siuvyklą. Tai vienintelė, kuri dirba už priimamas kainas ir atsako už darbą. Ten pat yra specialus skyrius moteriškiems rubams, ypač paltams ir kostiumams. Rua da Conceição, 79-a. S. Paulo. Prieš Luz stotį.